

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Kontrola – zrkadlo úspešnosti a skúška správnosti

Národná autorita pre oblasť externej kontroly **vz.** miestna samospráva ???

Seminár Kontrolného výboru Poslaneckej snemovne Parlamentu Českej republiky

Lubomír Andrassy, generálny riaditeľ Kancelárie predsedu NKÚ SR

10. apríl 2019 – Praha

„Nemôžete mať kontrolu nad tým, čo sa vám stane, ale môžete mať kontrolu nad tým, ako na to budete reagovať.“

Nick Vujcic

Národná autorita pre oblasť externej kontroly – NKÚ SR

Pôsobnosť a kompetencie nezávislej externej kontroly na národnej úrovni

Ústava SR (zákon č. 460/1992 Zb.)

zmena – novela ústavným zákonom č. 463/2005 Z. z.

Zákon č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR

zmena – novela zákonom č. 261/2006 Z. z. s účinnosťou od 13.05.2006

Vedeli ste?

Viac ako **17-tisíc** subjektov štátnej a verejnej správy

Viac ako **6-tisíc** subjektov miestnej samosprávy

Limská a Mexická deklarácia (**INTOSAI – OSN**)

Medzinárodné štandardy INTOSAI (príklady dobrej praxe)

„Najlepší spôsob, ako prevziať kontrolu nad budúcnosťou, je začať plánovať. Modelujte budúcnosť, ako robiť veľké veci a Vaša túžba po úspechu porastie.“

Ralph Smart

Kontrolná pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky

Vláda a ministerstvá

Štátne organizácie

Štátne účelové fondy

Obce a mestá

Verejnoprávne inštitúcie

Právnické osoby
s majetkovou účasťou štátu

Vyššie územné celky

Fyzické a právnické osoby nakladajúce s verejnými prostriedkami

„Aby dokázali jednotlivci i organizácie prijímať kritiku, je potrebné, aby ich mapy reálneho sveta boli skutočne prístupné verejnej kontrole.“

Morgan Scott Peck

Miestna úroveň – samospráva a región

Obecný úrad
Finančná kontrola – systém
vnútornej kontroly

Zastupiteľstvo
Poslanci a členovia komisií
miestneho zastupiteľstva

Hlavný kontrolór miestnej
samosprávy – útvar
kontrolóra

Národná úroveň – štátna správa a samospráva

Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Úrad vládneho auditu
Ministerstvo financií SR
UVO

Orgány činné
v trestnom konaní

Prokuratúra
Polícia

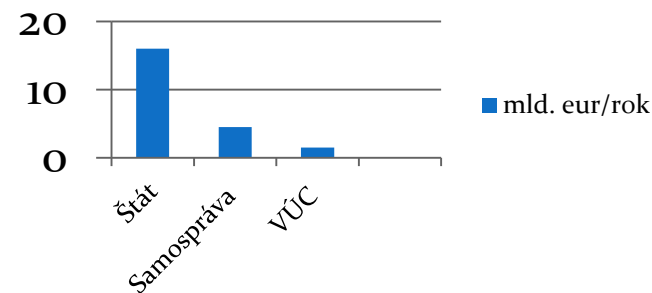
„Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že má něco smysl – bez ohledu na to, jak to dopadne.“

Václav Havel

Nezávislá kontrola – nestranný pohľad na plnenie verejných politík a stratégií

- Príjem miestnej samosprávy:
70% daňové príjmy a 30% dotácie, fondy
- Rozpočet obcí a miest SR: 4,5 mld. eur
- Rozpočet Vyšších územných celkov: 1,5 mld. eur
- Rozpočet štátu – Vláda SR: 15 mld. eur

Rozpočet - Porovnanie

Samospráva obhospodarujú 1/3 rozpočtu štátu – otázka nezávislej externej kontroly

- Prenesený výkon štátnej správy, výkon verejných politík, verejné financie a majetok
- Rovnosť – Transparentnosť – Spravodlivosť / kontrola prostredníctvom nezávislej inštitúcie
- Dobrá prax, spoločné postupy a rovnaká metodika v záujme lepšej správy vecí verejných
- Odporúčania nie sankcie, tresty – Opatrenia, riešenia na základe slobodného rozhodnutia

13 ročná skúsenosť zo Slovenska – Dobrý príklad pre partnera, suseda a uvedomelých politikov

„Lež mívá sice krátké nohy, ale někdy až nebezpečně dlouhé ruce
a ke svým nohám bývá lhostejná.“

Edvard Beneš

Pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu SR v miestnej, regionálnej samospráve:

- Kontrola zákonnosti, hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti zo strany obcí a miest
- Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov – VZN obcí a miest
- Zostavovanie rozpočtu a záverečného účtu miestnej a krajskej samosprávy
- Obstarávanie tovarov, prác a služieb – dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania
- Použitie finančných prostriedkov poskytnutých z fondov Európskej únie a pod.
- Dodržiavanie pravidiel slobodného prístupu k informácia a participácia verejnosti
- Účinnosť vnútorných kontrolných mechanizmov – finančná kontrola, vnútorný audit

Najčastejšie nedostatky zistené kontrolným úradom na úrovni obcí a miest Slovenska:

- Rozpočtové pravidlá (napr. zmluvy, dotácie bez krytia v rozpočte, alebo bez účelu použitia)
- Finančná kontrola (napr. úplná absencia základnej finančnej kontroly, kontroly na miesta)
- Verejné obstarávanie (napr. delenie zákazky, obstarávanie priamym zadaním bez prieskumu)
- Majetok (napr. nedostatočná ochrana prenajatého majetku a zneužívanie osobitého zreteľu)
- Zákon o obecnom zriadení (napr. neobsadenie pozície hlavného kontrolóra samosprávy, VZN)
- Prístup k informáciám (napr. nezverejňovanie povinných dokumentov – zmluvy, faktúry)

„Najväčším nepriateľom poznania nie je ignorancia, je ním ilúzia poznania“.

Stephen Hawking

Daňové
nedaňové
príjmy obcí

Majetok
miestnej
samosprávy

Európske
fondy, granty,
transfery

Verejné
politiky,
PHSR

- Daň z príjmov FO
- Miestne dane – DzN
- Poplatky – napr. odpad

- Príjmy z podnikania
a z vlastníctva majetku
- Predaj majetku, pôžičky

- Európske fondy – NFP
- Granty, pôsobnosť
- Príspevky sponzorov

- Prostriedky z fondov
(napr. rezervný fond,
fond rozvoja bývania)
- Účelové príspevky

ZMOS rešpektuje kontrolné poslanie NKÚ SR a aj jeho metodickú pomoc, ktorú vnímame ako najlepšie preventívne opatrenia, teda spôsob, ako predchádzať nesprávnym, neefektívnym, či dokonca so zákonom kolidujúcim rozhodnutiam. Účinné kontrolné mechanizmy majú zmysel, keď sa od kontroly neoddeľuje vopred stanovená metodika a závery sa neinterpretujú ako terče kritiky, ale pramene ponaučenia.

Michal Sýkora, predseda ZMOS-u

„Súťaživosť ostrí schopnosti, ktoré však môžu byť efektívne využité iba v spolupráci s ostatnými.“

John Adair

Participácia pri príprave, hodnotení, modelovaní výsledkov kontrolnej činnosti

NKÚ SR

- Generálna prokuratúra
- Prezídium Policajného zboru SR
- Úrad vládneho auditu
- Úrad pre verejné obstarávanie

Verejné a štátne inštitúcie

- Vysoké školy – Univerzity
- Slovenská akadémia vied
- Ministerstvo financií + analytické útvary

NKÚ SR

NKÚ SR

Samosprávne združenia na úrovni regiónu:

- ZMOS + UMS + VÚC
- Združenie hlavných kontrolórov miest a obcí SR
- Neziskové organizácie, združenia

Národná autorita pre oblasť externej kontroly & miestna samospráva...

Ďakujem Vám za pozornosť

Ľubomír ANDRASSY – GR Kancelárie predsedu NKÚ SR

Seminár: „Rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu“

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY – POSLANECKÁ SNĚMOVNA

Praha, 10. apríl 2019